

Aan de Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 2001
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp: Oproep namens Zuid-Limburgse burgemeesters aan Kabinet en Tweede Kamer

Maastricht, 13 januari 2022

Geachte heer Rutte,

Geachte mevrouw Bergkamp,

De wereld worstelt met de bestrijding en de gevolgen van het coronavirus. We hebben nog maar net de 4^e golf enigszins onder controle of de 5^e golf komt er alweer aan. Velen zijn de maatregelen zat en snakken naar perspectief. Met tijdelijke en vaak pijnlijke (ad-hoc) maatregelen houden we het virus alleen tijdelijk onder de duim, dat hebben de afgelopen twee jaren ons wel geleerd. En met het afschalen van deze ad-hoc maatregelen strompelen we weer naar een volgende lockdown, met alweer nieuwe maatregelen.

In andere landen, waaronder Oostenrijk, Duitsland, Frankrijk en Griekenland is daarom de overtuiging gegroeid dat alleen een hoge(re) vaccinatiegraad ons uit deze crisis kan leiden. Oostenrijk voert daarom een vaccinatieplicht in. En ook de nieuwe regering van Duitsland is van plan om datzelfde te doen. Vooruitlopend op dat besluit maken deelstaatregeringen in Duitsland al gebruik van een 2Gplus-scenario. Frankrijk bereidt een vaccinatieplicht voor. Zo ver zijn we in Nederland nog niet. Maar scenario's om het aantal besmettingen blijvend naar een lager niveau terug te dringen liggen ook in Nederland op tafel.

Wij voeren elk dag gesprekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijk betrokkenen over de situatie. Die gesprekken leveren een zorgwekkend beeld op. Ondernemers vrezen voor het voortbestaan van hun bedrijven en winkels. In heel Limburg voelen ondernemers dat door de ad-hoc lockdown hun klanten de landsgrens, die nooit ver weg is, overgaan waar winkels en bedrijven wél open zijn. Het geldt dat onze landgenoten daar nu uitgeven komt niet meer bij onze lokale ondernemers terecht. Deze situatie wordt veroorzaakt door het ongelijke speelveld, dat weer het gevolg is van het feit dat de maatregelen die voor deze openstelling nodig zijn, aan de overkant van de grens wel doorgevoerd zijn. Winkels die onder de lockdown wel open mogen, dreigen te moeten sluiten als gevolg van een gebrek aan personeel door besmettingen. Bestuursleden van maatschappelijke organisaties vertellen ons dat leegloop dreigt waardoor organisaties op het punt staan te bezwijken. Nog één afgelaste carnaval, en betrokkenen vrezen dat dit culturele erfgoed dan onherstelbaar beschadigd zal zijn. Onze maatschappelijke verbanden staan zwaar onder druk.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden van een eenduidig beeld: ondernemers, zorgpersoneel en verenigingen vallen om, kinderen lopen flinke onderwijsachterstanden op, mensen die palliatieve zorg nodig hebben krijgen vanwege besmettingen onder het verzorgend personeel geen plek meer in een hospice, klassen worden naar huis gestuurd, verenigingsactiviteiten en evenementen worden afgezegd, enzovoort. Kortom, er is sprake van een maatschappelijke en sociale noodsituatie, naast de zorgen die we allemaal hebben over de druk op de gezondheidszorg. Het voorgaande laat ook zien dat we met een uitbreiding van het aantal (ic-)bedden in de zorg misschien een zorginfarct kunnen voorkomen, maar daarmee de maatschappelijke crisis nog niet hebben bedwongen. Omdat hoge besmettingscijfers de andere sectoren van de samenleving ook kunnen ontwrichten.

Omdat de maatschappelijke en sociale nood hoog is doen velen een oproep aan Kabinet en Tweede Kamer om de maatregelen te matigen. En dat begrijpen we maar al te goed. Maar naar onze mening is een matiging onvoldoende en moeten maatregelen genomen worden die tot een blijvend lagere besmettingsgraad leiden: maatregelen die bijdragen aan een structurele oplossing voor de lange termijn.

Om te komen tot een effectieve strategie voor de lange termijn grijpt men in het buitenland naar verregaande maatregelen, zoals 2G, 2Gplus al dan niet in combinatie met een vaccinatieplicht. Het OMT heeft de effectiviteit van de verschillende uitvoeringsmodaliteiten van het coronatoegangsbewijs onderzocht. Daaruit volgt dat uitvoeringsmodaliteiten grote invloed hebben op het voorkomen van besmettingen op de locatie en het terugdringen van ziekenhuisopnames. Het is ons niet ontgaan dat er kritische kanttekeningen zijn geplaatst bij het onderliggende model, maar tegelijkertijd zien wij dat ook de autoriteiten in steeds meer andere landen op basis van eigen onderzoek vergelijkbare conclusies trekken.

Uit de gesprekken die wij hebben gevoerd spreekt een breed gedragen boodschap: we hebben een kantelmoment bereikt, de gevolgen worden te groot, de vrijheid van een minderheid van de samenleving mag niet langer ten koste gaan van de vrijheid en de belangen van een ruime meerderheid van de samenleving, de redelijkheid is zoek. De politiek moet doen wat nodig is om te voorkomen dat we keer op keer met beperkende maatregelen of een lockdown worden geconfronteerd.

Niet alleen de samenleving worstelt. Ook wij worstelen met onze rol en taak. In lijn met onze verbindende rol hebben wij zo lang mogelijk vastgehouden aan het bieden van ruimte aan alle opvattingen. Tegelijkertijd neemt de druk vanuit de samenleving toe. Want inwoners, ondernemers en verenigingsmensen spreken ons aan op onze taak om de lokale samenleving overeind te houden. Zonder zicht op een houdbaar perspectief voor de lange termijn wordt de situatie onhoudbaar. Reden waarom wij een dringend beroep doen op het Kabinet en de Tweede Kamer om zo snel mogelijk besluiten te nemen die een structureel perspectief voor de toekomst bieden. Naar onze overtuiging zijn dat de besluiten die nodig zijn om de besmettingsgraad blijvend tot een lager niveau terug te dringen. De daarbij te nemen besluiten moeten proportioneel én effectief zijn. Wij zijn van mening dat verdergaande maatregelen met een structureel effect onvermijdbaar zijn.

Het is aan het Kabinet en onze volksvertegenwoordigers in Den Haag om de moeilijke knoop door te hakken met een helder besluit. Als het aan ons ligt neemt u dat besluit snel, want met elke dag dat maatregelen voortduren en met elke volgende lockdown, raken we inwoners, ondernemers, verenigingen en tal van andere organisaties en partijen in onze samenleving kwijt. Wij wensen u veel wijsheid toe.

De burgemeesters van Zuid-Limburg,

De burgemeester van Beek
mr. C.E. van Basten-Bodden

De burgemeester van Brunssum
W.J.F. van der Rijt- van der Kruis

De burgemeester van Gulpen-Wittem
ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens

De burgemeester van Kerkrade
dr. P. Dassen-Housen

De burgemeester van Maastricht
mr. J.M. Penn-te Strake

De burgemeester van Simpelveld
D. Schneider

De burgemeester van Stein
M.F.H. Leurs-Mordang

De burgemeester van Valkenburg aan de
Geul
D.M.M.T. Prevoo

De burgemeester van Beekdaelen
ing. E. Geurts

De burgemeester van Eijsden- Margraten
drs. G.J.M. Cox

De burgemeester van Heerlen
drs. R. Wever

De burgemeester van Landgraaf
mr. R. de Boer

De burgemeester van Meerssen
M.A.H. Clermonts-Aretz

De burgemeester van Sittard-Geleen
drs. J.Th.C.M. Verheijen

De burgemeester van Vaals
mr. H.M.H. Leunessen

De burgemeester van Voerendaal
W. Houben